

AOS V OBRAZOCH

„V septembri roku 1973 sa začal písať príbeh školy, ktorá si dnes pripomína 50 rokov od chvíle, kedy sa na Liptove zrodila vojenská vysoká škola.“

AKADEMIK

Spravodajca
Akadémie ozbrojených síl
generála
Milana Rastislava Štefánika

Ročník XIX. číslo 10
Akademický rok 2022/2023
mesačník - 10 vydaní ročne

Vydavateľ:
Akadémia ozbrojených síl
generála M. R. Štefánika
Demánová 393
031 01 Liptovský Mikuláš
www.aos.sk
IČO 37 910 337

Redakčná rada:
pplk Ing. Martin CHOVANEC, PhD.
- predseda
tel.: 0960 423070
e-mail: martin.chovanec@aos.sk
Mgr. et Mgr. Erika SZUPERÁKOVÁ
tel.: 0960 422735
e-mail: erika.szuperakova@aos.sk
Ing. Danuša SPILÁ
tel.: 0960 422529
e-mail: danusa.spila@aos.sk

Tlač:
Tlačiareň AOS, Liptovský Mikuláš

Rozširuje:
AOS L. Mikuláš. Nepredajné.
vyšlo 05. 09. 2023
© Akadémia ozbrojených síl
generála M. R. Štefánika
Registračné číslo: **EV 1946/08**

AOS V OBRAZOCH

V tomto čísle:

- Prví slovenskí kadeti ukončili štúdium na Fakulte vojenského zdravotníctví
- Náš rozhovor...
- Rekonštrukcia Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika
- Nástup nových prvkov
- Pripomenuli sme si 79. výročie SNP
- Slávnostné ukončenie univerzity tretieho veku
- Diskusia o projekte k hybridným hrozbám v Izraeli
- 50 rokov vojenského vysokého školstva na Liptove
Príbeh školy - časť 7.
- Kurz núdzového opustenia leteckej techniky pri páde na vodnú hladinu
- Kurz Combat Swimmer 2023

Editoriál

Je už našim dobrým zvykom priniesť Vám na týchto stránkach prehľad všetkého, čo sa za posledný mesiac na našej škole stalo. Informácie, ktoré dokumentujú naše úspechy, dobré správy, ktoré sú potvrdením nášho napredovania. A tak sa hneď v úvode augustového čísla pozrieme spoločne na Fakultu vojenského zdravotníctví, kde úspešne po 6 rokoch ukončili štúdium prví slovenskí absolventi a zároveň kadeti našej školy.

Fakt, že škola nestagnuje, ale napreduje, dokazujú rekonštrukčné práce po celom jej areáli. Napriek tomu, že august je obdobím vrcholiaceho leta, v ktorom si študenti a učitelia vychutnávajú chvíle zaslúženého oddychu, oddychovo to na akadémii ani zďaleka nevyzerá. Leto je totiž tradične obdobím „stavebného ruchu“. A u nás to platí doslova. Vďaka intenzívnej práci na projektoch Európskych štrukturálnych fondov, môžeme byť svedkami rozsiahlej rekonštrukcie takmer všetkých priestorov akadémie. Pohľad na aktuálny stav renovácie nám v rozhovore priblíži kvestor akadémie Ing. Dušan Mesároš.

No a napokon, nesmieme zabudnúť ani na náš projekt histórie vojenského vysokého školstva na Liptove, ktorý sa blíži ku svojmu záveru. Práve v tomto čísle Vám prinášame pohľady na vývoj školy v novom miléniu.

Takže... hoci sa o lete zvykne hovoriť, že je pomalé či ospalé, neplatí to vždy a všade.

-redakcia-

Prví slovenskí kadeti ukončili štúdium na Fakulte vojenského zdravotníctví

Spolupráca medzi Akadémiou ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika a Fakultou vojenského zdravotníctví Univerzity obrany v Brne (FVZ) na základe medzinárodnej dohody trvá od roku 2017. Tento rok priniesla prvé výsledky v podobe dvoch absolventov, ktorí ukončili štúdium v Hradci Králové. Po 30 rokoch bol tak medzi absolventmi Lekárskej fakulty i vojenský lekár zo Slovenska, poručík MUDr. Martin Meliš, kadet Akadémie ozbrojených síl. Spoločne s 25 domácimi absolventmi odboru vojenského lekárstva bol slávnostne vyradený dňa 30. júna 2023 vo Výukovom centre Lekárskej fakulty.

Na základe medzinárodnej dohody dnes na FVZ študuje štyridsať slovenských medikov v rôznych fázach štúdia. K nim sa od septembra pripoja noví 6 prváci, ktorí aktuálne cvičia na Tureckom vrchu v rámci základného vojenského výcviku.

Slávnostný obrad sa uskutočnil za účasti zástupcov vedenia Univerzity obrany Brno i rezortu obrany ČR. Akadémiu ozbrojených síl na ceremoniáli reprezentoval prorektor pre kvalitu a rozvoj AOS doc. Ing. Vladimír Andrassy, PhD.

„Slávnostné vyradenie sme zároveň využili na rokovanie s predstaviteľmi a príslušníkmi fakulty, ktoré boli zamerané na zlepšenie spolupráce z dôvodu pokračovania štúdia ďalších kadetov AOS v študijnom programe vojenského zdravotníctva pre oblasť všeobecné lekárstvo“, uviedol prorektor AOS Vladimír Andrassy.

K ukončeným absolventom sa po úspešne absolvovaných štátniciach dňa 1. augusta 2023 pripojil i kadet MUDr. Nikolas Peťovský, ktorý bude vyradený do hodnosti poručík dňa 14. 8. 2023 a spolu s poručíkom Martinom Melišom rozšíria rady zdravotníckeho personálu ozbrojených síl už toto leto.

Náš rozhovor...

Poručík Martin Meliš a poručík Nikolas Peťovský ukončili tento rok šesťročné štúdium na Fakulte vojenského zdravotníctví. Na ich skúsenosti so štúdiom a motiváciu stať sa lekárom sme sa ich opýtali v krátkom rozhovore.

Prečo ste sa rozhodli študovať medicínu, a to dokonca ako kadet AOS?

Martin: Sen stať sa lekárom u mňa pretrvával vlastne už od prvého stupňa základnej školy. Vždy ma zaujímala chémia a biológia, hlavne s cieľom pochopiť to, ako funguje ľudské telo. S tým, že pomáhať ľuďom je jedno z najuspokojivejších poslaní.

Tieto dve veci viedli k jasnej voľbe, „MEDICÍNA“.

Následne som sa v mojom maturitnom ročníku dozvedel o možnosti študovať vojenskú medicínu. Povedal som si, že by to mohla byť jedna zo zaujímavých príležitostí. Nakoniec som bol prijatý na 4 rôzne lekárske fakulty. V definitívnom výbere zohrali rolu aj moji rodičia, ktorí mi potvrdili, že vojenská Lekárska fakulta v Hradci Králové mala vždy prestížne meno.

Nikolas: Medicínu som zvažoval asi od 3. ročníka na gymnáziu, avšak o možnosti štúdia vojenského lekárstva som sa dozvedel až od nášho telocvikára na gymnáziu, pána učiteľa Jána Bacha, ktorý je bývalý vojak.

Čo bolo pre Vás ťažšie, štúdium vojenskej medicíny alebo vojenský program kadeta?

Martin: Toto je veľmi zaujímavá otázka. Ako kadet študujete dve vysoké školy. Fakultu vojenského zdravotníctva (FVZ), ktorá zastrešuje vojenskú časť medicíny a Univerzitu Karlovu, ktorá zastrešuje časť civilnú. Obidve fakulty úzko spolupracujú a informácie, ktoré sa naučíte na vojenskej fakulte využijete na civilnej (čím máte oproti čisto civilnému študentovi značnú výhodu) a opačne.

Čo sa týka náročnosti z teoretického hľadiska, je objemnejšia na učenie sa Univerzita Karlova.

Nikolas: Všetko malo svoje svetlejšie aj „temnejšie“ stránky. Skúšky na LF dali zabráť, takisto ako aj potom výcviky a kurzy, ktoré sú súčasťou vojenského programu, ale aspoň to nebol stereotyp.

Ako vyzeralo Vaše štúdium mimo SR, boli nejaké problémy počas štúdia?

Martin: Jednalo sa o pilotný ročník, čo so sebou nesie množstvo vecí, s ktorými sa z organizačného hľadiska nerátalo. Vždy však boli snahy dané problémy vyriešiť, a to spoluprácou nás kadetov, AOS a FVZ.

Nikolas: Po technickej stránke prebiehalo všetko hladko.

Bol nejaký moment počas štúdia, na ktorý budete spomínať?

Martin: Štúdium to bolo dlhé, takže tých zážitkov, ktoré rezonujú v pamäti je neúrekom. Každý študent medicíny v rámci chirurgických odborov asistuje pri operácii, kde drží háky. Čo sa ale týka vojenskej medicíny, tak v rámci predmetu vojenská chirurgia, sme reálne bez fyzickej asistencie chirurga, my ako kadeti 5. ročníka, operovali živé prasatá.

Ako študenti sme boli rozdelení do „chirurgických tímov“, kde jedna skupinka operovala žĺčník, druhá slezinu, následne sme vyskúšali operácie na črevách a srdci. S niečím takým sa bežný študent medicíny nikdy nestretne.

Nikolas: Momentov je veľmi veľa, či už zo študijného, ale aj zo „študentského“ života. Najlepšie boli ale vždy pocity po úspešne absolvovanej skúške :)

Čomu by ste sa v oblasti vojenského lekárstva chceli v budúcnosti venovať?

Martin: Celé štúdium som inklinoval skôr k interným odborom než k tým chirurgickým. Momentálne som zaradený v špecializačnej príprave ako všeobecný lekár (označovaný aj ako praktik), kedy primárna ambulantná starostlivosť je takým vstupným pilierom do zdravotníctva.

Lekár tu funguje ako prvý kontakt a filter, ktorý musí vyselektovať, čo dokáže vyriešiť on sám (s menšími možnosťami vybavenia) a čo už musí poslať na vyššie pracovisko. Prípadne by ma do budúcnosti lákala druhá atestácia s interným zameraním.

Nikolas: Inklinujem skôr k chirurgickým odborom, čo je pre chlapa a vojaka asi najlákavejšie odvetvie medicíny.

Bola niekedy situácia, kedy ste chceli štúdium medicíny zanechať?

Martin: Všeobecne sa vie, že medicína nie je jednoduché štúdium. V živote každého medika príde obdobie, kedy pochybuje, či sa rozhodol správne. Najčastejšie to je v období skúškového. Vtedy ale prichádza podpora rodiny, partnera/partnerky a spolužiakov, ktorí prežívajú niečo podobné. A vidina toho cieľa, za ktorý sa oplatí „bojovať“. To je ešte dôležitá vec, čo sme viacerí vyzorovali.

Vzťahy medzi bežnými civilnými medikmi nie sú tak silné ako medzi vojenskými.

Civilní študenti si niekedy neboli ochotní, ani zazdieľať materiály na učenie. Kdežto ja som vždy mal pocit, že ako kadeti, ktorí sme každé leto boli na cvičení vo Vyškove, sme boli viac súdržní.

Zdieľali sme tým pádom viac svoje radosti, ale aj starosti a nikto nikdy na nič nezostal sám.

Nikolas: Častokrát pred skúškou boli myšlienky rôzne, ale vždy po jej zvládnutí sa nálada pozdvihla.

Ste z pilotného ročníka kadetov AOS študujúcich na Fakulte vojenského zdravotníctví v Hradci Králové. Čo by ste teda poradili svojim kolegom, kadetom zo SR, prípadne i novým záujemcom o štúdium, na čo by sa mali sústrediť?

Martin: Úprimne som nesmierne rád, že sa táto spolupráca po dlhej dobe opätovne naštartovala. Štúdium vojenskej medicíny sa javí ako veľká neznáma a absolvent strednej školy nevie, čo má od toho očakávať. Preto ho môžem len povzbudiť, že ak nad tým uvažuje, nech sa toho nebojí.

Má to množstvo výhod počínajúc platom počas celého štúdia, ubytovaním v zrekonštruovaných internátoch zadarmo, knihami (ktoré nemusí kupovať alebo ťažko získať), uplatnením po štúdiu...na druhej strane, ako profesionálny vojak musí počítať s povinnosťami typu letnej vojenskej výuky a že oproti civilnému spolužiakovi nebude mať 3 mesiace voľno, ale len jeden mesiac dovolenky.

Nikolas: Sústrediť sa predovšetkým na svoj jasný cieľ počas celého štúdia, určite si vytvoriť nové priateľstvá v kolektíve, ktoré verím, že už budú na celý život.

Organizačné a technické rady ohľadom prihlášky a prijímačiek by sme, myslím aj s kolegom, radi odovzdali priamo uchádzačom o štúdium pri rôznych stretnutiach na stredných školách :)

pripravili: por. Martin Meliš, por. Nikolas Peťovský, -sz-

Rekonštrukcia Akadémie ozbro

Akadémia ozbrojených síl sa v rokoch 2020 a 2021 v spolupráci s Ministerstvom obrany SR úspešne zapojila do 15 projektov z eurofondov na zníženie energetickej náročnosti verejných budov.

Tieto projekty riešia zníženie spotreby energie formou využitia tepelno-technických vlastností moderných stavebných materiálov, modernizáciou systémov výroby a distribúcie tepla inštalovaných v budovách za účelom zníženia, monitorovania a riadenia spotreby energie.

Rekonštrukcia objektov sa začala v roku 2022 a končí 31. 12. 2023.

„Objem celkovej investície sa pohybuje v rozmedzí cca 20 mil EUR a ide o najväčšiu investíciu od postavenia akadémie. Práce, ktoré aktuálne prebiehajú na akadémii sa týkajú veliteľskej budovy, športovej haly, kultúrneho centra, katedry telesnej výchovy a športu a tiež materských učební. V rekonštrukcii je aj kuchynsko-jedáľenský blok či plaváreň financovaná z rozpočtu MOSR (1,4 mil)“, uviedol kvestor Ing. Dušan Mesároš.

Kvestor Ing. Dušan Mesároš pôsobí na Akadémii v tejto funkcii od roku 2018. V súvislosti so súčasne prebiehajúcou rekonštrukciou sme sa ho opýtali zopár otázok.

Máme za sebou náročný rok plný prestavby. Čo bolo ťažšie, vypracovať projekty alebo samotná realizácia celkovej rekonštrukcie?

Jednoznačne najväčšiu bariéru pri čerpaní fondov Európskej únie predstavuje administratívna záťaž. Vysoká byrokracia pri verejnom obstarávaní vyplývajúca zo zákona o verejnom obstarávaní a stavebného zákona, či dlhé vyhodnocovanie a zložité kontroly štrukturálnych a investičných fondov, komplikujú čerpanie finančných nástrojov a následnú

implementáciu investícií. Navyše, nejednotnosť pravidiel pre všetky fondy, verejné obstarávania či kontroly a audity spôsobuje všeobecnú neprehľadnosť administratívnych úkonov potrebných k prefinancovaniu projektov z fondov EÚ. Prvotné spracovanie projektov vysúťaženou projekčnou firmou nebolo až také náročné ako bolo následné naštudovanie výzvy a podanie žiadostí.

Samozrejme, každý žiadateľ by chcel mať v podanej žiadosti zafinancované všetky položky, ktoré napísal projektant, ale v žiadosti môžu byť len oprávnené položky vyplývajúce z výzvy.

Po podaní žiadosti začne kontrola, a to administratívna a odborná, ktorá vyhodnocuje projekt a kráti finančné prostriedky, teda vyhodnotí ich ako neoprávnené.

V tom prípade musíte zháňať finančné prostriedky na dofinancovanie. Keď si myslíte, že už niektoré veci máte za sebou a máte vysúťažené firmy a môže zbehnúť realizácia stavby, vtom na trhu začne zdražovanie materiálov a ich nedostatok spôsobený covidom a vojnou na Ukrajine, kde je potrebné riešiť zmenovky na Agentúre.

Ak by som to mal zhrnúť, tak celý ten proces je veľmi náročný a vyžaduje si veľa obety, času a síl.

Aké práce sa vám už podarilo realizovať? Myslíme konkrétne, čo nové je vybudované na internátoch, v telovýchovných zariadeniach či v kuchynsko-jedáľenskom bloku?

Tým, že stavebné práce prebiehajú na viacerých projektoch (budovách), je veľmi málo viditeľné napredovanie, niektoré budovy sú zrekonštruované viac a niektoré menej.

Úplne budú zrekonštruované Internáty A1, A2, A3, kde sú kompletne vymenené nové rozvody vody, kanalizácie, elektroinštalácie z prostriedkov z rozpočtu a pribudne zateplenie, výmena radiátorov,

ojených síl gen. M. R. Štefánika

výmena okenných výplní a nové led svietidlá z európskych fondov.

Druhá budova, ktorá bude úplne zrekonštruovaná, bude kuchynsko-jedáľenský blok, kde bude kompletne vynovená celá infraštruktúra aj s novou technológiou.

Tretím objektom kompletne zrekonštruovaným bude plaváreň aj s novou nerezovou vaňou, novou bazénovou technológiou, saunou, sprchami a šatňami.

Čo nás ešte z hľadiska rekonštrukcie v najbližšom období čaká?

V nasledujúcom roku je naplánovaná rekonštrukcia skladov naturálneho odievania a dielní na správe nehnuteľného majetku, rekonštrukcia klubu, rekonštrukcia vonkajších športovísk, či už je to tartanová dráha, prekážková dráha, multifunkčné ihriská a iné.

Je niečo, čo by ste ešte chceli dosiahnuť v rámci chodu akadémie?

Ja si dávam vo väčšine prípadov krátkodobé ciele, tie sa potom ľahšie naplňajú. Z hľadiska zvyšovania úloh, ktoré sa kladú nielen na kvestúru, ale na celú školu je to momentálne udržanie a hlavne zvýšenie počtu zamestnancov novými šikovnými ľuďmi. Je to ale veľmi náročná úloha.

Jedným z našich najbližších cieľov je napríklad zabezpečenie vybudovania fotovoltaiky - energie potrebnej pre bežný chod akadémie, bez potreby ďalšieho nákupu energie od externého dodávateľa. V rámci chodu akadémie by zas bolo potrebné zefektívniť, skvalitniť a zautomatizovať niektoré služby v logistike, ako napr. dobudovanie celého e-šopu na objednávanie výstrojného materiálu, dokončenie elektronického ubytovacieho softvéru, vybudovanie softvéru na plánovanie áut, dokončenie inventarizačného softvéru na nehnuteľný majetok atď. Tých úloh a cieľov by bolo veľa, čo by sa dalo ešte dosiahnuť.

Kedže tento rok oslavujeme 50. výročie vojenského vysokého školstva na Liptove, čo by ste našej škole k jej výročiu popriali?

„Dožiť sa 50 rokov je pre človeka šťastím, pre školu

veľkým úspechom.“ Pre našu školu je 50 - ročná existencia symbolom úcty k práci a k ľuďom, ktorí základy tejto histórie položili a pomáhali ju naplniť.

Za uplynulé roky sme vytvorili dielo nemalej hodnoty. 50 rokov nepretržite prichádzali noví študenti, aby načerpali vedomosti, poznatky a skúsenosti, ktoré im neskôr poslúžili ako dobrý základ, na ktorom by mohli v živote stavať.

Počas jej existencie sa menili pedagógovia i študenti, no stále tu zostala naša oslávenkyňa - škola. V zrkadle spomienok sa vynárajú študenti, ktorí vrchovatou mierou prispeli k dobrému menu a rozvoju školy, absolventi, ktorí sa uplatnili a uplatňujú v živote a zastávajú popredné miesta v škole, vede, na generálnom štábe a v neposlednom rade aj na -Ministerstve, ako aj na iných úsekoch spoločenského a hospodárskeho života.

Želám si, aby všetkým – pedagogickým aj nepedagogickým pracovníkom a študentom prinášala práca radosť a spokojnosť a ich výsledky z výchovno-vyučovacieho procesu aj naďalej šírili dobré meno našej školy.

pripravili: -dm-, -sz-, -ds-

Nástup nových prvákov

Prvý august je už tradične dňom nástupu nových prvákov. Tento rok bude na AOS študovať väčší počet študentov 1. ročníka, a tak k nám dnes prišlo 205 nových kadetov (157 mužov a 46 žien), ktorých v najbližších dňoch čaká základný vojenský výcvik. Okrem nich sa v septembri do štúdia zapojí i ďalších 6 kadetov, ktorí výcvik už v minulosti absolvovali.

V akademickom roku 2023/2024 budú 6 z nich študovať na Fakulte vojenského zdravotníctva Univerzity obrany v Hradci Králové a 3 na Fakulte leadershipu Univerzity obrany v Brne.

Na slovenských školách bude 19 kadetov študovať na Leteckej fakulte Technickej univerzity v Košiciach a zvyšok sa bude vzdelávať na akadémii v Liptovskom Mikuláši v rámci 4 študijných programov bezpečnosť a obrana štátu, elektronické zbraňové systémy, vojenské spojovacie a informačné systémy a zbraňové systémy, zbrane a ich časti. Popri vysokoškolských povinnostiach budú všetci vykonávať vojenský program, za ktorý bude zodpovedať AOS.

Dnešný nástupný deň sa všetci zhromaždili v aule AOS, kde boli vybavovaní administratívne a zároveň si v priestoroch výstrojných skladov prevzali výstrojové súčiastky potrebné na vykonanie výcviku v Martine. Súčasťou dnešného dňa bola i zdravotná prehliadka a vykonanie povinného očkovania, bez ktorého by nemohli absolvovať základný výcvik.

Od tejto chvíle majú pred sebou 7 týždňové cvičenie, ktoré sa ukončí 22. septembra slávnostným vyradením. Výcvik, počas ktorého nadobudnú základné vedomosti a praktické zručnosti potrebné pre vojaka v prípravnej štátnej službe, bude tento rok prebiehať vo VVP Turecký vrch a v Základni výcviku a mobilizačného dopĺňovania v Martine pod velením mjr. Ing. Radovana Sliackeho a kpt. Ing. Miriam Karasovej zo Školských jednotiek AOS. Po návrate z Martina si noví prváci začnú plniť študijné povinnosti vyplývajúce zo študijných odborností.

text: -sz-, foto: -ds-

Pripomenuli sme si 79. výročie SNP

V piatok 25. 8. 2023 sme si pripomenuli 79. výročie víťazstva nad fašizmom pietnou spomienkou na Námestí osloboditeľov a na Háji Nicovô spolu s vedením mesta Liptovský Mikuláš, členmi Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a širokou verejnosťou.

Akadémiu ozbrojených síl reprezentoval na pietnom akte rektor doc. Jozef Puttera s delegáciou. Mesto Liptovský Mikuláš každoročne organizuje oslavy Slovenského národného povstania, ktorých cieľom je tichou spomienkou si pripomenúť tých, ktorí položili život v boji proti zlobe fašizmu, ale i tých, ktorí tieto časy pamätali, no dnes už nie sú medzi nami. Tento rok sa tak po prvýkrát konali spomienkové oslavy bez prítomnosti priamych účastníkov bojov o Liptovský Mikuláš.

text, foto: -sz-

Slávnostné ukončenie univerzity tretieho veku

Dňa 12. júla 2023 sa uskutočnilo slávnostné ukončenie univerzity tretieho veku („ďalej len“ UTV), ktorá je súčasťou ďalšieho vzdelávania, ktoré je organizované Centrom vzdelávania Akadémie ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika.

Poslaním univerzity tretieho veku je vhodnou formou prispieť k zabezpečeniu práva starších ľudí a seniorov na vzdelanie v súlade s koncepciou celoživotného vzdelávania v Slovenskej republike.

Univerzita tretieho veku je voľnočasová, záujmová – vzdelávacia aktivita, ktorá umožňuje študentom

zmysluplne, plnohodnotne a aktívne tráviť voľný čas, rozšíriť si svoje poznanie, doplniť vedomosti, získať sociálne kontakty a spoznávať nových priateľov s podobnými záujmami.

V akademickom roku 2022/2023 splnili všetky povinnosti určené príslušným študijným programom a tým úspešne ukončili dvojročné štúdium dvadsať deväť absolventi v študijných odboroch anglický jazyk pre začiatočníkov a anglický jazyk pre mierne pokročilých.

Slávnostného aktu odovzdania osvedčení o absolvovaní vzdelávacej aktivity sa zúčastnil prorektor pre vzdelávanie plk. gšt. Ing. Aurel Sabó, PhD., riaditeľ centra vzdelávania plk. Ing. Jozef Wesselényi, Ph.D., náčelník oddelenia národných kurzov pplk. Ing. Peter Gerec, PhD. a lektorka študijného odboru anglický jazyk Mgr. Gabriela Repová.

Prorektor pre vzdelávanie spolu s lektorkou študijného odboru odovzdali prítomným absolventom osvedčenia a srdečne im zablahoževali k úspešnému ukončeniu štúdia. Vo svojom príhovore k absolventom vyzdvihol prorektor ich snahu a chuť celoživotne sa vzdelávať. Zároveň im zaželel, aby nadobudnuté vedomosti a poznatky uplatnili v každodenných spoločenských a pracovných aktivitách a poprial im veľa zdravia a šťastia v ďalšom živote.

Záverom poďakoval kolektívu centra vzdelávania za spoluprácu pri administratívnom a organizačnom zabezpečení vzdelávacích aktivít v rámci UTV a pri zabezpečení jej slávnostného ukončenia.

Kolektív centra vzdelávania, žela absolventom pevné zdravie, šťastie a krásne leto.

„Tešíme sa na vás v novom akademickom roku“.

text: -bp-, foto: -ds-

Diskusia o projekte k hybridným hrozbám v Izraeli

V rámci projektu EÚ „Interdisciplinárne vzdelávanie a výcvik o hybridných hrozbách“ sa v dňoch 2. - 5. júla 2023 uskutočnilo pracovné rokovanie spojené s testovaním metodiky vzdelávania na Bar-Ilan univerzite (konkrétne Begin – Sadat centrum pre strategické štúdie) v Tel Avive.

Cieľom celého projektu je pripraviť online kurz o problematike hybridných hrozieb, ktorý bude obsahovať 29 modulov a bude určený pre študentov vysokých škôl v krajinách Európskej únie.

Plánovaná je aj odľahčená verzia online kurzu pre študentov stredných škôl a gymnázií.

K testovaniu metodiky vzdelávania bolo vybratých 7 tém, ktoré boli formou prezentácie predstavené študentom 2. stupňa vysokoškolského vzdelávania a 3. stupňa vysokoškolského vzdelávania zo vzdelávacích inštitúcií zapojených do projektu, konkrétne z Izraela, Maďarska, Rumunska a Slovenska.

Do prednášok sa zapojili aj predstavitelia AOS, prorektor pre vedu doc. Ing. Boris Ďurkech, CSc. a príslušník katedry vojenskej taktiky a operačného umenia mjr. Ing. Milan Turaj, PhD. spolu s ďalšími prednášajúcimi z Izraela, Maďarska, Rumunska a Talianska.

Po ukončení prednášok boli študenti rozdelení do 4 medzinárodných tímov, v ktorých riešili vybranú problematiku hybridných hrozieb pomocou metódy SWOT a následne prezentovali výsledky analýzy. Kadeti 4. ročníka voj. 1.st. Bc. Tomáš Polonec, voj. 1. st. Bc. Erik Seman, voj. 1. st. Bc. Tomáš Šmigura, voj. 1. st. Bc. Matúš Janok a voj. 1. st. Bc. Branislav Suvák sa aktívne podieľali na príprave a prezentácii výstupov jednotlivých medzinárodných tímov.

Pracovné rokovanie projektových tímov bolo zamerané na vyhodnotenie súčasného stavu prípravy čiastkových úloh projektu a prípravu plánovaných úloh na nasledujúce obdobie.

Jednou z plánovaných a nosných úloh projektu, ktorá sa uskutoční na AOS v januári 2024 bude beta testovanie štruktúry a obsahu online kurzu spojeného so zmiešaným študijným programom pre študentov so simulačným cvičením v priestoroch Simulačného centra AOS.

text: pplk. Ing. Martin Chovanec

50 rokov vojenského vysokého školstva na Liptove

Príbeh školy - časť 7.

V septembri roku 1973 sa začal písať príbeh školy, ktorá si dnes pripomína 50 rokov od chvíle, kedy sa na Liptove zrodila vojenská vysoká škola.

Dnes ju poznáme pod názvom Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

Obdobie rokov 2005-2012 bolo charakterizované permanentnou transformáciou OS SR a hľadaním jej optimálneho modelu fungovania, čo súviselo aj s transformáciou vojenského vysokého školstva, ktorá okrem iného ovplyvnila aj počty zamestnancov AOS, a tým aj zmenu kvalifikačnej štruktúry vysokoškolských učiteľov.

Orgány akademickej samosprávy sa v rámci akadémie volili v súlade so štatútom školy pravidelne každé 4 roky. Prvým zvoleným predsedom Akademického senátu AOS bol v r. 2004 doc. Ing. Ján Ochodnický, PhD., neskoršie bola v r. 2008 zvolená do tejto funkcie doc. PhDr. Mária Petrufová, PhD., nasledoval v r. 2012 Ing. Štěpán Pavlov, PhD., od r. 2016 bol predsedom Ing. Vladimír Andrassy, PhD. a v r. 2020 mjr. Ing. Jaroslav Kompan.

V roku 2016 prešla Akadémia ozbrojených síl komplexnou akreditáciou.

Na základe jej výsledkov minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky priznal právo Akadémii ozbrojených síl udeľovať príslušné akademické tituly v študijných programoch: Elektronické systémy (1. stupeň), Počítačové systémy, siete a služby (1. stupeň), Manažment vojenskej organizácie (1. stupeň), Bezpečnosť a obrana štátu (1., 2. a 3. stupeň), Elektronické zbraňové systémy (1., 2. a 3. stupeň), Vojenské spojovacie a Informačné systémy (1., 2. a 3. stupeň) a Zbraňové systémy, zbrane a ich časti (1., 2. a 3. stupeň).

Akadémii ozbrojených síl bolo postupne priznané právo uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v odbore národná a medzinárodná bezpečnosť, vojenské spojovacie a informačné systémy a výzbroj a technika ozbrojených síl.

Do roku 2022 udelila Akadémia ozbrojených síl v týchto odboroch 12 vedecko-pedagogických titulov „docent“ a 3 vysokoškolskí učiteľia boli vymenovaní za vysokoškolských profesorov prezidentom Slovenskej republiky.

Od roku 2018 poskytovala Akadémia ozbrojených síl štúdium vo všetkých stupňoch vysokoškolského vzdelávania v študijných programoch bezpečnosť a obrana štátu, elektronické zbraňové systémy, vojenské spojovacie a informačné systémy a zbraňové systémy, zbrane a ich časti.

Na základe Zmluvy o spolupráci medzi Akadémiou ozbrojených síl a Technickou univerzitou v Košiciach bolo od akademického roka 2016/2017 realizované prijímanie študentov/kadetov na Leteckú fakultu Technickej univerzity v Košiciach na druhý stupeň

vysokoškolského štúdia v dennej forme na vybrané študijné programy (letecké odbornosti) a od roku 2017/2018 aj na prvý stupeň vysokoškolského štúdia v dennej forme.

Na základe vykonávacej dohody medzi Ministerstvom obrany Slovenskej republiky a Ministerstvom obrany Českej republiky vo vysokoškolskom štúdiu príslušníkov Ozbrojených síl Slovenskej republiky na Fakulte vojenského zdravotníctva Univerzity obrany bolo od akademického roka 2017/2018 realizované prijímanie študentov/kadetov na magisterské štúdium v dennej forme v študijnom programe vojenskej všeobecnej lekárske.

Na úspešnosť uvedených projektov vysokoškolského vzdelávania vojenského personálu v kooperácii s domácimi a zahraničnými univerzitami nadviazalo v roku 2018 podpísanie Vykonávacej dohody medzi Ministerstvom obrany Slovenskej republiky a Ministerstvom obrany Českej republiky o vysokoškolskom štúdiu príslušníkov Ozbrojených síl Slovenskej republiky na Fakulte vojenského leadershipu Univerzity obrany v Brne.

Prví študenti boli prijatí na 5-ročné vojenské magisterské denné štúdium v študijnom programe riadenie a použitie ozbrojených síl (špecializácia veliteľ chemických jednotiek) v akademickom roku 2019/2020.

V roku 2018 Akadémia ozbrojených síl získala úplnú inštitucionálnu akreditáciu NATO (Re-Evaluation Report for the Institutional Accreditation of the Armed Forces Academy, Slovakia). Inštitucionálna akreditácia vyžadovala, aby dotknutá vzdelávacia a výcviková inštitúcia (Education and Training Facility – ETF) implementovala aliančný vnútorný systém manažmentu kvality, a tiež aby preukázala svoj príspevok pre NATO.

rektori Akadémie ozbrojených síl

plk. prof. Ing. Ján Kurty, PhD	01. 09. 2004 - 31. 08. 2008
brig. gen. doc. Ing. Miroslav Kelemen, PhD.	01. 09. 2008 - 31. 07. 2011
doc. Ing. Pavel Nečas, PhD. – <i>poverený výkonom funkcie</i>	01. 08. 2011 - 07. 05. 2012
brig. gen. doc. Ing. Boris Ďurkech, CSc.	08. 05. 2012 - 31. 10. 2015
doc. Ing. Jozef Puttera, CSc.	01. 11. 2015 - 31. 10. 2023

V akademickom roku 2010/2011 po dvojročnej prestávke, boli prijatí noví študenti na denné trojročné bakalárske štúdium v akreditovaných študijných programoch. Uskutočnilo sa aj prijímacie konanie na jednoročné externé inžinierske štúdium pre absolventov denného bakalárskeho štúdia, ktorí ukončili štúdium v rokoch 2008 a 2009, zo štúdia boli vyradení a ďalej po zaradení k útvarom OS SR pokračovali v kvalifikačnom štúdiu vo Vstupnom odbornom dôstojníckom kurze (VODK).

V roku 2010 prebehlo na AOS aj prijímacie konanie na doktorandské štúdium v novo akreditovanom študijnom programe Bezpečnosť a obrana štátu. V akademickom roku 2009/2010 študovalo na AOS v dvoch ročníkoch štvorročného denného bakalárskeho štúdia a externého inžinierskeho štúdia spolu 241 študentov.

V akademickom roku 2010/2011 škola otvorila 3-ročné denné bakalárske štúdium v študijných programoch manažment vojenskej organizácie a elektronické systémy a 1-ročné externé inžinierske štúdium v študijných programoch elektronické systémy, manažment obranných zdrojov a zbraňové systémy zbrane a ich časti. Od septembra 2010 pokračovala vysokoškolská príprava v 4. ročníku štvorročného denného bakalárskeho štúdia, ktorá bola v roku 2011 ako štvorročné denné bakalárske štúdium na AOS ukončená. V nasledujúcich rokoch sa vzdelávanie uskutočňovalo iba v 3-ročných denných bakalárskych a v 3-ročných externých inžinierskych a magisterských študijných programoch.

V tomto období sa zmenila i organizačná štruktúra školy. Zanikla katedra prírodných vied, jej úlohu prevzali katedry informatiky a elektroniky, zlúčila sa katedra humanitných a sociálnych vied s Ústavom jazykovej prípravy a vznikla katedra humanitných vied a jazykov, Ústav bezpečnosti sa transformoval na katedru bezpečnosti a obrany.

Centrum ďalšieho vzdelávania sa reorganizovalo na Centrum vzdelávania.

V nasledujúcich rokoch začal postupne narastať počet študentov školy. Kým okolo roku 2010 to bolo niečo cez 200 študentov, tak na začiatku akademického roka 2016/2017 začalo študovať vo všetkých stupňoch a formách vysokoškolskej prípravy 407 študentov.

V akademickom roku 2018/2019 sa uskutočňovalo vzdelávanie v trojročných denných vojenských bakalárskych študijných programoch, v trojročných externých vojenských inžinierskych a magisterských študijných programoch a v päťročných externých doktorandských študijných programoch. V tomto období došlo v AOS k vytvoreniu dvoch nových vojenských katedier - vznikla katedra vojenskej taktiky a operačného umenia a transformáciou katedry manažmentu vznikla katedra logistického zabezpečenia.

Významným momentom bol akademický rok 2019/2020. Od tohto dátumu uskutočňovala AOS vzdelávanie v štyroch trojročných denných vojenských bakalárskych študijných programoch a v dvojročných denných vojenských inžinierskych a magisterských študijných programoch ako kontinuálne 5 ročné štúdium.

V akademickom roku 2021/2022 poskytovala AOS vysokoškolské vzdelávanie v akreditovaných študijných programoch vo všetkých troch stupňoch. Študijné programy sú koncipované tak, aby svojím rozsahom pokrývali nosnú časť vojenských odborností OS SR.

K 31. 12. 2022 mala AOS akreditované študijné programy pre 1., 2. a 3. stupeň vysokoškolského vzdelávania - bezpečnosť a obrana štátu, elektronické zbraňové systémy, vojenské spojovacie a informačné systémy, zbraňové systémy, zbrane a ich časti.

Na základe zmlúv s Technickou univerzitou v Košiciach a Univerzitou obrany v Brne študovali kadeti AOS ako riadni študenti týchto univerzít v ďalších vojenských odbornostiach. Potreby OS SR pre málopočetné odbornosti sú pokrývané aj prostredníctvom Dôstojníckeho kurzu pre absolventov vysokých škôl na základe požiadaviek Personálneho úradu OS SR.

Na začiatku akademického roka 2021/2022 začalo študovať v AOS vo všetkých stupňoch a formách vysokoškolskej prípravy 536 študentov. Ich počet sa má v nasledujúcich rokoch naďalej zvyšovať, čo bude ďalšou výzvou pre jej vedenie, učiteľov, veliteľov aj ostatných zamestnancov, a tiež pre vývoj a rozvoj infraštruktúry školy.

Spracoval: Ing. Ladislav Zahradník,
Pramene: Výročné správy AOS 2006 – 2022,
Ročenky MO SR 2005 – 2021,
Mgr. Pavlína Adamiková, História vojenského
vysokoškolského vzdelávania na Liptove,
archív autora,
foto: -ds-, archív AOS

Kurz Combat Swimmer

V dňoch 10. - 14. júla 2023 zorganizovala a odborne viedla Katedra telesnej výchovy a športu Akadémie ozbrojených síl pod záštitou Centra vzdelávania kurz vojensko-praktického plávania – Combat swimmer.

Kurz bol zameraný na zdokonaľovanie základných plaveckých štýlov, combat plávania, záchrany topiaceho, plávania v odeve, taktickej výstroji a so zbraňou.

Zúčastnení sa zdokonalili i v ovládaní bezmotorových plavidiel, plávani v silnom prúde a vedení taktickej činnosti na vodnej hladine za zníženej viditeľnosti. Vyvrcholením celého kurzu bol nácvik taktickej činnosti v podvečerných až nočných hodinách v otvorenej vode. Jednotlivé skupiny sa museli vysporiadať s brodením cez vodnú prekážku, taktickým vstupovaním a vystupovaním z vodnej hladiny a riešením modelových situácií nad vodnou hladinou.

Kurz úspešne ukončilo 14 profesionálnych vojakov Ozbrojených síl Slovenskej republiky, ktorým bolo udelené osvedčenie o získaní triednosti v oblasti výcviku vojensko-praktického plávania na stupeň cvičiteľ (12 profesionálnych vojakov) a inštruktor (2 profesionálni vojaci).

text: kpt. Roman Markovič, PhD.
foto: npor. Martin Kožiak

Kurz núdzového opustenia leteckej techniky

V dňoch 3. - 7. 7. 2023 a 17. - 21. 7. 2023 sa uskutočnil kurz núdzového opustenia leteckej techniky pri páde na vodnú hladinu.

Cieľom kurzu bolo pripraviť pilotov ozbrojených síl a ďalší letecký personál na činnosť núdzového opustenia prostriedku nad a pod vodnou hladinou, použitie núdzového dýchacieho prístroja, naučiť ich zásadám sebazáchrany a postupom vyzdvihnutia záchrannou jednotkou, ako aj zvýšiť a upevniť v cvičiacich dôveru vo vlastné schopnosti pri riešení krízových situácií pri nečakanom páde na vodnú hladinu.

Kurz bol organizovaný pod odborným vedením príslušníkov odboru špeciálneho výcviku Centra výcviku Lešť, Katedry telesnej výchovy a športu Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika a inšpektora bezpečnosti letov Generálneho štábu OS SR.

Ciele zamestnania boli naplnené v plnej miere a radi by sme vyzdvihli pretrvávajúcu dlhodobú spoluprácu s odborom špeciálneho výcviku Centra výcviku Lešť pri zabezpečovaní výcviku príslušníkov ozbrojených síl v oblasti špeciálneho výcviku.

text: kpt. Roman Markovič, PhD., npor. Kristína Bučíková – CV Lešť,
foto: npor. Kristína Bučíková – CV Lešť